

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.338/2008/6.sz.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2008. október 6. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és kihirdette az alábbi

végzést:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt vádlott neve vádlott ellen indított büntetőügyben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2008. április 18-án kihirdetett 8.B.59/2008/19. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a bűncselekmények egy rendbeli voltára utalást mellőzi.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt.

Felhívja a megyei bíróságot, hogy az iratokat küldje meg az illetékes nyomozó hatóságnak a vádlott ellen hamis vád bűntette miatt a büntetőeljárás lefolytatásának megfontolása érdekében.

A másodfokú eljárásban 7.080 (hétezer-nyolcvan) Ft - a vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság a rendelkező részben írt határozatával a vádlottat 1 rendbeli emberölés bűntettének kísérlete (Btk.166.§ (1) bekezdés) és 1 rendbeli kifosztás bűntette (Btk.322.§ (1) bekezdés b) pont) miatt halmazati büntetésül 9 év börtönre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlott által előzetes fogva tartásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámította, rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott a védője útján jelentett be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében. Az ügyész nem élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.58/2008. számú átiratában a tényállást részben megalapozatlannak tartva bizonyítás felvételét, a vádlott és a sértett tanú további kihallgatását, szembesítését indítványozta. A fellebbezéseket ugyanakkor nem találta

alaposnak és a rendelkező rész megfogalmazásának helyesbítése mellett a fellebbezéssel támadott határozat helybenhagyására tett indítványt.

A fellebbezési tárgyaláson az ügyész az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A védő az enyhítésre irányuló fellebbezését fenntartotta.

A védelmi fellebbezések nem alaposak.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált.

A felülbírálat során megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le.

Ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve alapvetően helyes tényállást állapított meg, mely csak kisebb részben volt felderítetlenség folytán megalapozatlan [Be.351.§ (2) bek.a) pont].

Megalapozatlanságot jelent, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kellő mélységben nem tisztázta a sértettől a vádlott által elvett készpénz összegét, valamint a felderítetlenség körébe vonható és az indokolási kötelezettség megsértését is jelenti, hogy nem került sor több releváns terhelti vallomás tárgyalás anyagává tételére.

A részbeni megalapozatlanság a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételével, a sértett tanúkihallgatásával, valamint az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt.

Az ítéletábra a tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az alábbiak szerint egészíti ki, illetve helyesbíti.

- Amikor a vádlott a pénztárcát a sértett kezéből kikapta, a sértettnél maradt a kezében az előzőleg általa kivett 700 Ft.
- A vádlott a sértettől összesen mintegy 800 Ft készpénzt vett el.
- A vádlott a sértetnek körül-belül 1800 Ft összegű kárt okozott, melyből a lefoglalás által 1000 Ft térült meg.

A sértett a fellebbezési tárgyaláson - megerősítve a 2007. július 22-i tanúvallomásában foglaltakat (nyomozat irat 245.lap) - határozott nyilatkozatot tett, miszerint a pénztárca elvétele előtt abból kivett 700 Ft-ot, mely a vádlotti támadást követően is nála maradt.

Az elvitt pénz értékére tett részben ellentmondó vallomásokat értékelve az ítéletábra azt állapította meg, hogy kétséget kizáró módon csak annyi bizonyítható, hogy a sértettől összesen 800 Ft körüli készpénz elvételére került sor a pénztárca és az okiratok mellett. A sértettnél okozott kár értéke ekként körül-belül 1800 Ft.

Az értékeltéréseknek ugyan a büntetőjogi felelősség szempontjából érdemi jelentősége nem volt, viszont a részbeni megalapozatlanság orvoslásától, melyet a sértett hiányos első fokú tárgyalási kihallgatása okozott, nem lehetett eltekinteni.

A helyesbítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be.352.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú ítélezés alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság a részletezett kisebb, a tényállás érdemi részeit nem érintő felderítetlenségtől és mérlegelési hiányosságtól eltekintve a lényeges bizonyítékokat feltárta és azokat az iratok tartalmának megfelelően, a logika szabályai szerint helyesen értékelte. Nem tévedett, amikor a sértettnek a büntetőjogi felelősség szempontjából egységes vallomásaira alapította a tényeket a vádlott több ízben változtatott, részben nyilvánvalóan valótlan, mást vádoló védekezésével szemben. A sértetti vallomások hitelt érdemlő bizonyítási eszközök, mint , tanúk vallomása, a helyszíni szemle adatai, az okirati bizonyítékok és az orvos szakértői vélemény is alátámasztották.

A vádlott a nyomozás kezdeti szakaszában teljes mértékben tagadta a bűncselekmény elkövetését, sőt azzal védekezett, hogy a sértettet más támadta meg (nyomozati iratok 435.lap, 503.lap). A 2007. július 22-i kihallgatásán, valamint tanú e napon történt szembesítése során előadottak azonban kétségtelenül valótlanak bizonyultak. A sértett vallomása, valamint a vádlott későbbi részbeni beismerése alapján ez bizonyossággal állapítható meg.

A megyei bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmények minősítése is megfelel az anyagi jognak.

A lefolytatott bizonyítás anyaga és az irányadó, megalapozott tényállás mellett az alapeseti emberölés kísérletének megállapítása a kifosztással a törvénynek megfelel. A megyei bíróság döntését alapos, részletes indokolással látta el, mellyel az ítélet tábla egyetértett.

A bűncselekmények egy rendbeliségének feltüntetése azonban szükségtelen, ezért azt a másodfokú bíróság mellőzte az alábbiak megjegyzésével. A már hosszú évek óta kialakult és a Legfelsőbb Bíróság BKv.61. számú véleményének 4.a) pontjában is megfogalmazott elvek szerint egy adott bűncselekmény egy rendbeliségének a rendelkező részben történő megjelölése indokolatlan, fölösleges. Az emberölés kísérleténél pedig az anyagi jogszabállyal is ellentétben áll az egy rendbeliség meghatározása, mivel az alapeseti emberölés kizárólag egy rendbeli lehet, több sértett sérelmére, tehát a többrendbeli elkövetés már a Btk.166.§ (2) bekezdés f) pontjában szabályozott törvényi egységet valósítja meg.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket nagyrészt megfelelően feltárta. A súlyosító tényezők közül ugyanakkor mellőzendő a használt eszköz veszélyes volta és az eshetőleges szándék. Az élet elleni cselekmény minősítését részben az elkövetés eszköze, a késhasználat alapozta meg, ezért a súlyosítóként figyelembe vételét a kétszeres értékelés tilalma kizárja. Másfelől a követett bírói gyakorlat egy bicskát rendszerint nem tekint különösen veszélyes, a büntetést külön súlyosító tényezőnek. Ilyen tárgynak általában a balta, fejsze, kard, bozótvágó kés, nagyobb kalapács stb. minősül.

A fellebbviteli főügyészség írásbeli átiratára emeli ki a táblabíróság, hogy a bűnhalmazat súlyosítóként feltüntetésének mellőzése ugyanakkor helytálló.

A korábbi évek gyakorlatával szemben a Legfelsőbb Bíróság által megfogalmazott új szempontokra tekintettel már csak a két bűncselekményt meghaladó számú bűncselekmények bűnhalmazata bír a büntetést súlyosító hatással (Bkv.56.III/6.pont). Ennek jogdogmatika indoka az, hogy a bűnhalmazatnak a büntetési tételkeret felső határát emelő hatása van [Btk.85.§ (3) bekezdés], ezért a súlyosítóként értékelés két bűncselekménynél a kétszeres értékelés tilalmába ütközik.

Az eshetőleges szándék jelen esetben az élet elleni cselekmény kísérleténél állapítható meg, mely azonban nem súlyosít, hanem enyhíti a büntetést (Bkv.56.II/10.pont), e körben feltehetően elírás történt az ítéletben.

A vádlott valóban fiatal felnőtt, azonban e ténynek alig van jelentősége, figyelemmel korábbi büntetéseire és az elbírált büntett alapvető normákat sértő jellegére (Bkv.56.II/1.).

A cselekmény kísérlet volta az élet elleni bűncselekményhez kapcsolódik. A kísérlet befejezett és közeli, ezért büntetést enyhítő hatása csekélyebb, mint ahogy a vádlott részbeni beismerő vallomásának is, mely teljes körűen nem tárta fel az elbírált bűncselekményt.

A bűnösségi körülmények indokolt helyesbítésétől eltekintve az elsőfokú bíróság a bűncselekmény tárgyi súlyához, valamint az elkövető személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezéseknek megfelelő fő- és mellékbüntetést szabott ki. A büntetés eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítése szóba sem kerülhet, ezért az ítéletábra az erre irányuló védelmi fellebbezést nem tartotta alaposnak. Az útonálló módon késsel véghezvitt és a vagyoni javakat is sértő támadás elkövetőjével szemben a törvény szigorának alkalmazásától a társadalom védelme érdekében nem lehet eltekinteni.

A védelmi fellebbezésre még megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a halmazati szabályokra (Btk.40.§ (2) bek., 85.§ (3) bek.) figyelemmel, a vádlottal szemben öt évtől húsz évig terjedő szabadságvesztés szabható ki, mely büntetési tételkeret tükrében az alkalmazott kilencéves büntetés eltúlzottnak nyilvánvalóan nem minősül. Nincs ekként alapos indok az enyhítésre.

Törvényesek az ítélet egyéb, beszámításra, a lefoglalt bűnjelkekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezései is.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

Az első fokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú elbírálásig előzetes fogva tartásban töltött időnek a főbüntetésbe történő beszámítása a Btk.99.§ (1) bekezdésén alapszik.

A másodfokú bíróság a mérlegelés felülbírálata során részletezettek szerint észlelte, hogy a vádlott első nyomozati vallomásában, valamint az Ádám Róberttel történt szembesítési nyilatkozatában foglaltak alkalmasak lehetnek a Btk.233.§ (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő hamis vád büntetnének megállapítására. A vádlott ugyanis valótlanul állította azt a hatóság előtt, hogy a vádbeli súlyos bűncselekményt más követte el. Hamis vádját ugyan

az eljárás nyomozati szakaszában már visszavonta, azonban e tény legfeljebb a büntetés korlátlan enyhítéséhez, vagy különös méltánylást érdemlő esetben annak mellőzéséhez vezethet a Btk.236.§ (2) bekezdése értelmében. Ezt pedig a törvényi előfeltételek fennállása esetén csak egy új büntetőeljárásban lehet kimondani.

Az ítélőtábla a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2008. október 6.

Dr. Kardos Sándor sk..	Háger Tamás sk..	Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

ZÁRADÉK: A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 8.B.59/2008/19. számú ítélete a másodfokú határozat folytán a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2008. október 6.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke